

Nr 989

Av herrar **Hansson** i Önnarp och **Boo**, i *anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 197, med förslag till lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370), m. m.*

(Lika lydande med motion nr 823 i Första kammaren)

De riktlinjer för förfarandet vid nästkommande allmänna fastighets-taxering som föreslås i proposition nr 197 synes på det hela taget ändamålsenligt utformade. Ersättandet av det nuvarande systemet med två nämnder i första instans på landet med ett ennämndssystem efter i huvudsak samma regler, som för närvarande gäller för städerna, bör enligt vår mening inte föranleda någon erinran. Däremot bör sammansättningen av de nya nämnder som således skall inrättas modifieras i någon mån.

Fastighetstaxeringsutredningen har föreslagit att nämnderna skall bestå dels av ordförande, tillsatt av länsstyrelsen, dels sex ledamöter, av vilka fem utses av fullmäktige i kommunen och en av länsstyrelsen. Med anledning av den kritik som framkommit i remissyttrandena har departementschefen anslutit sig till riksskattenämndens förslag, som innebär att nämnderna skall bestå av ordförande jämte fyra ledamöter. Härav skall länsstyrelsen utse ordförande och en ledamot, landstinget en ledamot och kommunen två ledamöter. Om det prövas erforderligt med hänsyn till taxeringsdistriktets utsträckning skall landstinget och kommunen kunna välja ytterligare vardera en ledamot.

Även om den kritik som framförts mot dominansen av kommunvalda ledamöter enligt sakkunnigförslaget bör beaktas, finns det knappast skäl att skära ned antalet kommunvalda så kraftigt som departementschefen föreslagit. Det är ett allmänt intresse att taxeringen fyller kraven på enhetlighet och likformighet. De ledamöter som utses av länsstyrelse och landsting har en väsentlig uppgift i detta avseende. Emellertid måste det också beaktas att en god kännedom om lokala förhållanden är av stor betydelse för en riktig taxering. Givetvis är det främst de kommunvalda ledamöterna som kan besitta en sådan kännedom. En rimlig avvägning utifrån dessa utgångspunkter, med hänsyn till att ordföranden skall utses av länsstyrelsen, är enligt vår mening att hälften av ledamöterna väljes av kommunen och andra hälften, inbegripet ordföranden, utses av länsstyrelse och landsting. Vi föreslår därför att de kommunvaldas antal ökas från i propositionen föreslagna två till tre. Länsstyrelse och landsting förutsätts utse ordförande och en ledamot resp. en ledamot i enlighet med vad

som föreslagits i propositionen. Härigenom ökas antalet personer i nämnden från fem till sex. Därjämte förutsättes att landstinget och kommunen i vissa fall skall kunna tillsätta ytterligare vardera en ledamot i enlighet med vad som föreslagits i propositionen.

I fråga om metodiken för taxering av jordbruksfastighet har fastighets-taxeringsutredningen föreslagit en allmän övergång till metoden att värdera jorden för sig och byggnaderna för sig. Härtill har departementschefen framhållit, att ett beslut i frågan nu bör anstå och att provtaxeringar eller annan belysning av konsekvenserna bör genomföras i samband med 1965 års fastighetstaxering. Enligt vår mening finns starka skäl för de skeptiska synpunkter som framförts i remissyttrandena i detta hänseende. Under nuvarande förhållanden skulle tvivelsutan den av de sakkunniga förordade metoden medföra åtskilliga verkningar som inte kan anses önskvärda. Vi vill därför kraftigt understryka att de av departementschefen förordade åtgärderna i samband med 1965 års fastighetstaxering inte bör avse någon ökning av metodens tillämpning utan endast avse att belysa densamma så att en bättre grund kan vinnas för ett annat ställningstagande under ändrade förhållanden.

En objektiv och efter enhetliga normer genomförd fastighetstaxering är ur flera olika synpunkter av stort värde. Det synes dock uppenbart att nästkommande fastighetstaxering kommer att medföra ogynnsamma konsekvenser på skatteområdet om inte åtgärder häremot vidtages i god tid. Den senaste allmänna fastighetstaxeringen genomfördes år 1957. Sedan dess har penningvärdet sjunkit med ca 19 procent. Man får därför förutsätta att den allmänna fastighetstaxeringen 1965 kommer att medföra betydande uppräkningsvärdena enbart på grund av penningvärdeförsämring. En följd av sådana uppräkningsvärden skulle bli skärpning av fastighets-, förmögenhets- och arvsbeskattningen, trots att uppräkningsvärdena inte motsvaras av någon reell värdehöjning utan endast nominella. Enligt vår mening måste detta uppmärksammas så att skärpning av beskattningen kan undvikas.

Den gällande fastighetsbeskattningen måste anses förlegad. Framställning om en skyndsam avveckling avvisades emellertid av 1962 års riksdag, varför det nu är ovisst om en avveckling kan komma till stånd före den reform som är att vänta i anledning av allmänna skatteberedningens överväganden. I första hand bör dock eftersträvas att avveckla gällande fastighetsbeskattning innan de nya fastighetsvärdena tillämpas vid beskattningen. Det betänkande, som avgavs av 1957 års fastighetsskattesakkunniga, torde kunna tjäna som grund och vägledning för förslag här om. Skulle en avveckling inte komma att genomföras innan de nya taxeringsvärdena träder i kraft vid beskattningen, bör en jämföring i nu gällande regler genomföras, lämpligen genom sänkning av repartitionsantalet.

Även arvsbeskattningen och förmögenhetsbeskattningen ingår i allmänna skatteberedningens uppdrag. Det är önskvärt att dess arbete till förevarande del kan genomföras så att en reform — under beaktande av både fastighetstaxeringen och andra omständigheter — kan genomföras beträffande berörda skatter innan de nya taxeringsvärdena träder i kraft vid beskattningen. Om så inte kan ske, bör en provisorisk anpassning genomföras, så att skatteskärpning inte följer av den åsyftade nominella uppräkningsvärdena. Främst bör en sådan provisorisk anpassning gälla de skattefria grundbeloppen.

Vi föreslår, att riksdagen hos Kungl. Maj:t anhåller om vidtagande av de åtgärder som fordras för tillgodoseendet av här anförda synpunkter.

Med hänvisning till det ovan anförda hemställs,

A. att riksdagen vid sin behandling av proposition nr 197 måtte

1. besluta att fastighetstaxeringsnämnd å landet normalt skall bestå av ordförande och fem ledamöter, av vilka ordföranden och en ledamot skall utses av länsstyrelsen, en ledamot av landstingets förvaltningsutskott och tre ledamöter av kommunalfullmäktige,

2. i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla att åtgärder måtte vidtagas beträffande fastighetsbeskattningen, förmögenhetsbeskattningen och arvsbeskattningen i enlighet med vad i motionen anförts, så att uppräkningsvärdena på grund av penningvärdeförsämring vid nästkommande allmänna fastighetstaxering ej föranleder skärpt beskattning, samt

3. beakta vad i motionen i övrigt anförts; samt

B. att vederbörande utskott måtte utarbeta författningsförslag, erforderligt för under A 1 ställda yrkande.

Stockholm den 19 november 1963

Stig F. Hansson

Karl Gust. H. Boo
